

Utvärdering av makroekonomiska prognoser

Förord

I Konjunkturinstitutets uppdrag ingår att redovisa och analysera prognosprecisionen i Konjunkturinstitutets prognoser. Att studera och finna orsaker till prognosfelen, samt att undersöka om prognosfelen delas av andra prognosinstitut, är en del av Konjunkturinstitutets läroprocess.

Som ett led i detta arbete har Konjunkturinstitutet sedan 2005 årligen publicerat en prognosutvärdering. Detta gjordes till en början som en del av Konjunkturläget i mars varje år men görs sedan 2015 i form av en specialstudie. Även regeringen och Riksbanken publicerar årligen prognosutvärderingar. Dessa prognosutvärderingar skiljer sig åt bland annat avseende val av utvärderingsperioder och utvärderingsmått.

Rapporten är författad av Sebastian Ankargren och Unn Lindholm.

Stockholm 14 april 2021

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör

Innehåll

1	Inledning och sammanfattning.....	4
2	Covid-19-pandemins effekter på prognosarbetets förutsättningar.....	6
2.1	Nya prognosantaganden.....	6
2.2	Behovet av nya högfrekventa data	7
2.3	Ändrat mönster i prognospubliceringar	8
3	Prognoser för 2020.....	10
3.1	BNP	10
3.2	Sysselsättning och arbetslöshet	15
3.3	Löner och inflation	20
3.4	Räntor.....	22
3.5	Offentligfinansiellt sparande.....	23
4	Utvärdering av prognoser för 2020 och 2016–2020.....	25
4.1	Begränsningar	25
4.2	Kriterier för inkludering i utvärdering.....	26
4.3	Konjunkturinstitutets ranking	26
	Prognoser för 2020.....	26
	Prognoser för 2016–2020.....	27
	Referenser	29
	Appendix A : Prognosfel.....	30
	Appendix B : Utvärderingstabeller.....	31
	B.1 Prognoser för 2020	31
	B.2 Prognoser för 2016–2020.....	34

1 Inledning och sammanfattning

I denna specialstudie analyseras Konjunkturinstitutets prognoser för några av de mest centrala variablerna. Konjunkturinstitutet publicerar varje år en prognosutvärdering där prognoserna för föregående år samt de senaste fem åren studeras. I årets rapport utvärderas prognoser gjorda under 2019 och 2020 avseende utfallsåret 2020, samt prognoser gjorda under 2015–2020 avseende utfallsåren 2016–2020.

Årets rapport är starkt präglad av det tumultartade 2020. Rapporten har därför ett större fokus på prognoserna gjorda under 2020 än på den fleråriga utvärderingsperioden. För en bättre förståelse av vad covid-19-pandemin innebar för prognosmakandet redovisas i kapitel 2 därför en kort översikt av hur pandemin kom att förändra förutsättningarna för prognoserna samt hur prognosarbetet förändrades under 2020. Därefter följer i kapitel 3 en detaljerad beskrivning och jämförelse av prognoserna för 2020. I likhet med tidigare rapporter redovisas statistiska utvärderingsmått både för den korta och för den långa utvärderingsperioden. Resultaten av utvärderingen presenteras i kapitel 4. På grund de stora och snabba svängningar som skett för många variabler under 2020 bör utvärderingsmått tolkas med ännu större försiktighet än vanligt. Till exempel spelade det under 2020 en synnerligen stor roll när prognoserna publicerades och vilken mängd information prognosmakaren då hade tillgänglig.

Som visas i kapitel 3 tydde de prognoser som gjordes för 2020 under 2019 på en generell avmattning i ekonomin, med successiva nedrevideringar av BNP-tillväxten i både Sverige och euroområdet. Även sysselsättningsstillväxten i Sverige reviderades ner och den förväntade arbetslöshetsnivån 2020 kom att justeras upp under 2019. I början av 2020 väntades den dåvarande epidemin i Kina ge upphov till vissa produktionsstörningar, men sågs då främst som ett isolerat fenomen och en riskfaktor. Under de inledande månaderna av 2020 förvandlades epidemin till en pandemi och alla svenska prognosmakare reviderade sina prognoser kraftigt i takt med att covid-19-viruset lamslog både Sverige och svenska handelspartners. I april och maj var de ekonomiska signaler som fanns mycket negativa och prognosmakare kom generellt att överskatta pandemins negativa effekter på ekonomin. Av de utvärderade prognosmakarnas prognoser gjorda från och med april för BNP-tillväxten i Sverige, BNP-tillväxten i euroområdet samt sysselsättningsstillväxten så var det endast en prognos som inte underskattade tillväxttakten. Alla prognoser publicerade från och med mitten av april överskattade samtidigt arbetslösheten. För Konjunkturinstitutets del kan prognosfelen förklaras av att negativa effekter på ekonomin under det andra kvartalet överskattades och att ekonomin relativt sett klarade sig bättre än väntat. Samtidigt underskattades kraften i den ekonomiska återhämtningen det tredje kvartalet. Dessutom underskattade Konjunkturinstitutet storleken på de ekonomiskpolitiska stödprogrammen både i Sverige och i omvärlden.

Covid-19-pandemin påverkade även avtalsrörelsen och fick till följd att de centrala förhandlingarna sköts upp. Även konsumentpriserna påverkades och inflationstrycket reducerades betydligt. Prognosmakarna som studeras i rapporten lyckades förutse effekterna på lönebildningen samt inflationen väl och de initialt nedreviderade prognoser som presenterades under våren stod sig väl i jämförelse med utfall. Riksbanken skickade under året tydliga signaler om att en sänkning av reporäntan inte var nära förestående. Således var prognosmakarnas prognoser för reporäntan även de nära utfall.

Både med avseende på prognoser för 2020 och för 2016–2020 har Konjunkturinstitutet stått sig väl i jämförelse med andra prognosmakare, även om prognoser under pandemin gör att det är svårt att dra några starka slutsatser av kvantitativa utvärderingar av prognosmakarnas prognosfel. För prognoser avseende 2020 rankar sig Konjunkturinstitutet i de flesta fall bland topp tre, men aldrig sämre än bland de sex främsta prognosmakarna, av totalt 17 prognosmakare, för alla variabler och utvärderingsmått. För den längre utvärderingsperioden 2016–2020 har Konjunkturinstitutet haft lägst medelabsolutfel för innevarande år för alla variabler förutom BNP-tillväxten, där medelabsolutfelet i stället var näst lägst. Det är dock viktigt att tolka resultaten med försiktighet, eftersom den genomsnittliga prognosförmågan under 2016–2020 i stor utsträckning påverkas av prognoserna gjorda under covid-19-pandemin där prognosernas publiceringsdatum och vilken information prognosmakaren hade tillgänglig spelar stor roll.¹

---

¹ Resultaten är överlag i linje med de i 2020 års prognosutvärdering, där Konjunkturinstitutet rankades bland topp tre prognosmakare i 13 av 16 fall för perioden 2015–2019. Se Konjunkturinstitutet (2020a) för mer information.

2 Covid-19-pandemins effekter på prognosarbetets förutsättningar

Covid-19-pandemin har lett till stora svängningar i ekonomin. Med anledning av detta har många förändringar skett i Konjunkturinstitutets arbete med att ta fram ekonomiska prognoser. Nya prognosantaganden har introducerats och behovet av ny statistik har ökat. Dessutom gjorde flera institut under 2020 förändringar i vilka variabler de publicerar prognoser för samt tidpunkt för publicering. Detta kapitel syftar till att belysa hur arbetet med prognoser har förändrats och hur olika prognosmakare samt statistikframtagare hanterat effekter av pandemin på ekonomin.

2.1 Nya prognosantaganden

Året 2020 var ett år tyngt av covid-19-pandemin, vilken påverkade samhällets alla delar. Hela den globala ekonomin drabbades av pandemins effekter och de ekonomiska förutsättningarna förändrades drastiskt när det stod klart att det nya coronaviruset hade gett upphov till en pandemi. Pandemins dramatiska ekonomiska konsekvenser har försvårat prognosmakandet i allra högsta grad. I jämförelse med tidigare ekonomiska kriser fanns den ekonomiska nedgångens katalysator denna gång inte inom det ekonomiska systemet. Nedgången kom i stället som en konsekvens av samhälleliga restriktioner, nedstängningar och självpåtagen social distansering. På grund av det tvingades prognosmakare att i stor utsträckning basera sina prognoser på antaganden om smittans fortsatta utveckling och de motverkande åtgärdernas påverkan på ekonomin. Andra grundläggande antaganden som Konjunkturinstitutet baserat sina prognoser på var hur stor sjukfrånvaron är i Sverige, antal anställda som omfattas av korttidsarbete och hur den påbjudna och självpåtagna sociala distanseringen och myndigheternas andra åtgärder påverkar ekonomin.² Antaganden om tidpunkt för framtagandet av vaccin och om en framgångsrik vaccineringskampanj har också varit av stor betydelse.

Eftersom smittspridning ligger utanför de flesta prognosmakares expertis valde många att under våren 2020 benämna sina förutsägelser för ekonomin för scenarier i stället för prognoser just för att de i så stor utsträckning baserades på externa antaganden om smittutvecklingen. Även Folkhälsomyndighetens bedömningar av smittutvecklingen hade karaktären av scenarier. Flera prognosmakare publicerade, utöver ett huvudscenario, även alternativscenarier för den ekonomiska utvecklingen, medan vissa publicerade flera lika sannolika scenarier. Även i de fall då förutsägelse kallats prognoser har prognosmakare genomgående betonat att de förlitar sig på antaganden om smittutvecklingen. De har också tydliggjort att både antaganden och prognoser eller scenarier har varit behäftade med en ovanligt stor osäkerhet.

Den epidemiologiska utvecklingen har analyserats kontinuerligt av Folkhälsomyndigheten, vilket gett stöd för antaganden i prognoserna. Folkhälsomyndigheten fick i juli 2020 ett regeringsuppdrag att ta fram scenarier för den framtida smittspridningen av covid-19 med inriktning på hösten 2020. Scenarierna har utgjort ett

---

² Se exempelvis marginalrutan "Grundläggande antaganden för prognosen" i Konjunkturinstitutet (2020b).

planeringsunderlag för andra myndigheter i arbetet med att ha en plan inför eventuella nya utbrott av covid-19. Därefter, i december 2020, fick Folkhälsomyndigheten ytterligare ett regeringsuppdrag med syfte att kontinuerligt uppdatera dessa scenarier.³

2.2 Behovet av nya högfrekventa data

Utöver statistik och scenarier för smittspridningens utveckling har ny ekonomisk statistik varit av stor vikt i prognosarbetet under 2020. Ekonomisk statistik, så som nationalräkenskaperna eller arbetskraftsundersökningarna (AKU), publiceras med en viss fördröjning. Covid-19-pandemin har lett till stor efterfrågan på snabb och mer högfrekvent statistik. Detta för att få en tidig indikation på pandemins effekter på ekonomin. Under 2020 utökade Konjunkturinstitutet antalet indikatorer som ingår i prognosarbetet, och både myndigheter och det privata näringslivet började publicera ny statistik ämnad att beskriva den ekonomiska utvecklingen.

Undersökningar som Konjunkturbarometern och inköpschefsindex (PMI) syftar till att ge en bild av stämningssläget hos hushållen och företagen innan faktiska data samlats in. Dessa publiceras normalt sett en gång i månaden och ungefär i slutet av referensmånaden. Pandemin fick under våren 2020 snabbt stora effekter på ekonomin, exempelvis på grund av kraftiga förändringar i hushållens efterfrågan av varor och tjänster, produktionsstopp samt störningar i leveranskedjor. Magnituden av pandemins ekonomiska effekter på hushåll och företag var dock svår att fastställa, och var inget som tillförlitligt fångades upp i undersökningar av stämningssläget hos företag. Konjunkturinstitutet började därför från och med april 2020 ställa extrafrågor i Konjunkturbarometern till företagen om hur produktionen påverkats av coronaviruset. Sedan i maj 2020 har Konjunkturinstitutet även skickat ut extraundersökningar till företagen rörande hur deras omsättning påverkats och hur de bedömer avvecklingsrisken för deras verksamhet.

Statistiska centralbyrån publicerar nationalräkenskaper på kvartalsfrekvens, inklusive BNP, 60 dagar efter kvartalets slut. Från och med maj 2020 började SCB publicera BNP-indikatorn 35 dagar efter kvartalets slut. Publicerandet av BNP-indikatorn var sedan tidigare planerat och var inte relaterat till covid-19-pandemin. Behovet av snabba indikatorer på BNP-utvecklingen blev dock betydligt större under våren 2020. Av den anledningen började SCB ta fram två nya månatliga indikatorer – försäljningsindikatorn och aktivitetsindikatorn. Försäljningsindikatorn baseras på momsregistret och publiceras runt 20–25 dagar efter referensmånadens slut.⁴ Vid publiceringen av denna indikator lyfter SCB fram de branscher där förändringarna är särskilt stora. Aktivitetsindikatorn är en skattning av BNP från både användnings- och produktionssidan som publiceras ca 37 dagar efter månadens slut. Denna kan liknas vid BNP-

---

³ För mer information om Folkhälsomyndighetens prognoser och analyser, se <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/statistik-och-analyser/analys-och-prognoser/>.

⁴ I slutet av 2020 meddelade SCB att sista publiceringen av försäljningsindikatorn sker för referensmånad december 2020, därefter upphör publiceringarna. Se <https://www.scb.se/om-scb/nyheter-och-pessmeddelanden/naringslivets-forsaljning-stannade-av-i-november/>.

indikatorn fast på månatlig frekvens.⁵ Dessa indikatorer har analyserats av flera prognosinstitut under 2020 och således varit en viktig del i prognosarbetet.

Flera företag och myndigheter har under 2020 bidragit med annan högfrekvent data, så som dags- och veckostatistik, som kunnat användas i prognosarbetet. Dagliga korttransaktionsdata från exempelvis Swedbank över olika konsumtionsposter har kunnat ge en tidig indikation för hushållens konsumtion. Arbetsförmedlingen utökade sina månatliga publiceringar till att publicera statistik över varsel och arbetslöshet varje vecka. Detta, tillsammans med veckostatistik över korttidspermitteringar, har gett en förbättrad bild över läget på arbetsmarknaden. Omsättning inom restaurangbranschen enligt Caspeco, rörlighetsmönster enligt Google och konkursstatistik från UC, är annan högfrekvent data som bidragit till en bättre nulägesbild av den ekonomiska utvecklingen.⁶

2.3 Ändrat mönster i prognospubliceringar

Pandemin har medfört att flera prognosinstitut gjort ändringar i sina publiceringsstrukturer under 2020. Några institut valde att endast publicera prognoser på några få huvudvariabler, exempelvis BNP och arbetslöshet. Andra publicerade extra prognosuppdateringar mellan sina prognoser, eller valde att publicera scenarier snarare än prognoser. Tabell 1 nedan visar några av de ändringar som skett i publiceringar av prognoser under 2020 jämfört med hur publiceringarna för varje institut ser ut ett vanligt år. Tabellen visar både nya publiceringar samt förändringar i ordinarie publiceringar. Generellt har de flesta prognosmakare valt att publicera prognoser eller scenarier för färre variabler än vanligt, vilket speglar den ökade osäkerheten. Samtidigt har flera extrapubliceringar gjorts, vilket kan förklaras av de snabba svängningarna i ekonomin och därmed behovet av en uppdaterad prognos.

---

⁵ I april 2021 bytte SCB namn på aktivitetsindikatorn till BNP-indikator månad.

⁶ Konjunkturinstitutet redovisar sedan april en sammanställning av högfrekvent statistik, se <https://www.konj.se/statistik-och-data/covid-19-relaterat.html>. Även Riksbanken publicerar en liknande sammanställning av högfrekvent statistik, se <https://c19impact.com/public>.

Tabell 1 Specialpubliceringar under 2020

Datum	Institut	Typ av publicering	Anmärkning
2020-03-20	SEB	Prognosuppdatering med huvudscenario	Extrapublicering
2020-04-01	KI	Basscenario	Istället för prognos
2020-04-28	RB	Två scenarier med lika stor sannolikhet	Istället för prognos Färre variabler
2020-04-29	KI	Uppdaterat basscenario	Extrapublicering
2020-04-29	SHB	Scenario	Istället för prognos
2020-05-04	SN	Tre scenarier med lika stor sannolikhet	Istället för prognos Endast BNP
2020-05-06	SEB	Prognos	Färre variabler
2020-05-06	EU	Prognos	Färre variabler
2020-05-11	SKR	Scenario	Istället för prognos
2020-05-13	UN	Scenario	Istället för prognos
2020-05-13	SB	Prognos	Extrapublicering
2020-05-14	ESV	Prognosuppdatering	Extrapublicering
2020-05-19	RGK	Prognos	Färre variabler
2020-05-27	NO	Scenario	Färre variabler
2020-06-11	OECD	Två scenarier, single-hit och double-hit, med lika stor sannolikhet	Istället för prognos
2020-06-11	SN	Ekonomisk bedömning	Färre variabler
2020-06-12	SEB	Prognosuppdatering	Extrapublicering
2020-06-16	AF	Scenario	Istället för prognos Färre variabler
2020-07-07	EU	Prognosuppdatering	Extrapublicering
2020-09-16	LO	Prognosuppdatering	Extrapublicering
2020-09-17	SN	Ekonomisk bedömning	Färre variabler
2020-10-20	SKR	Scenario	Istället för prognos
2020-11-05	EU	Prognos	Färre variabler
2020-11-30	Nordea	Prognosuppdatering	Extrapublicering
2020-11-30	SHB	Prognosuppdatering	Extrapublicering Endast BNP
2020-12-08	SN	Ekonomisk bedömning	Färre variabler
2020-12-16	AF	Scenario	Istället för prognos Färre variabler

Anm. Se tabell 4 för förklaring av prognosinstitutens förkortningar. De flesta prognosuppdateringarna har avsett vissa få huvudvariabler, så som BNP och arbetslöshet.

3 Prognoser för 2020

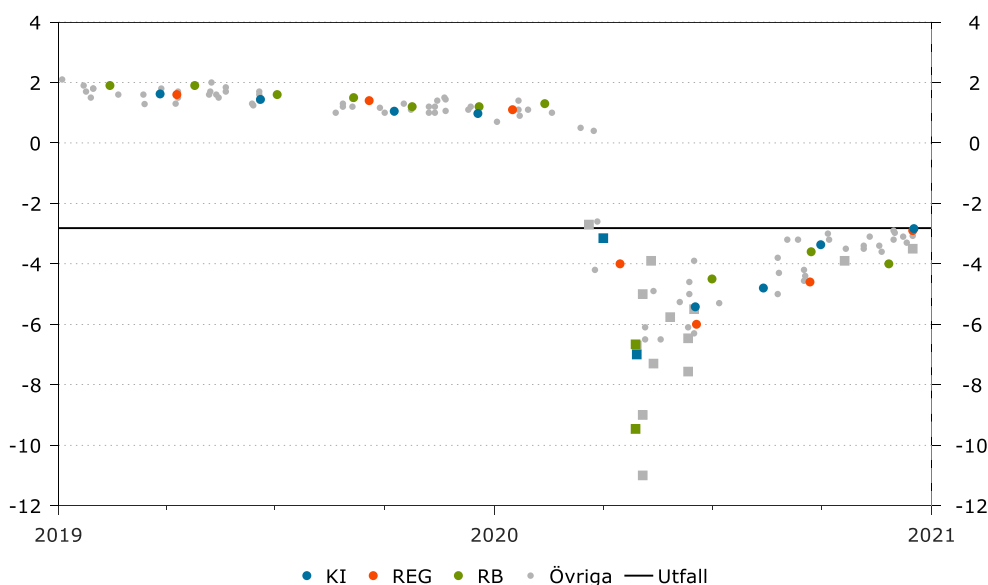
Vid utvärdering av prognoser är det alltid av stor vikt att ta i beaktande vilken information prognosmakare hade tillgänglig vid prognostillfället. För att förstå prognoserna och prognosfelen för 2020 är det därför avgörande att jämföra prognoser med liknande informationsmängd. Prognoserna under 2020 har varierat stort, inte minst under den turbulenta våren. Av den anledningen är värdet av att analysera prognosfel kvantitativt jämförelsevis lågt. Detta kapitel syftar därför till att analysera utvecklingen av prognoserna under året ur ett mer kvalitativt perspektiv, och redovisa de revideringar som genomförts ju mer utbredd effekterna av pandemin blivit. De variabler som står i fokus är BNP-tillväxt, sysselsättningsstillväxt, arbetslöshet som procentuell andel av arbetskraften, timlöneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken, inflationen i konsumentprisindex med fast bostadsränta, offentligfinansiellt sparande som procentuell andel av BNP, reporänta vid årets slut och reporäntan som årsgenomsnitt.

3.1 BNP

Under 2019 uppfattade de flesta prognosmakare en inbromsning av ekonomin. Inbromsningen ledde till att prognoser för 2020 gjorda under 2019 successivt reviderades ner, se diagram 1. I slutet av året förväntade sig de flesta prognosmakare en tillväxttakt under 2020 på drygt 1 procent.

Diagram 1 Prognoser för BNP 2020

Procentuell förändring, fasta priser

Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet. Riksbankens två scenarier publicerade 28 april avsåg kalenderkorrigerad BNP. Punkterna i diagrammet har justerats för kalenderkorrigeringen.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

I början av 2020 började vetenskapen om covid-19 bli allmänt spridd. Att det var en begynnande pandemi som skulle komma att få stora ekonomiska konsekvenser var ännu inte känt. Några prognosmakare, däribland regeringen och Riksbanken, presenterade

prognoser under början av året i vilka den dåvarande epidemins effekter var begränsade.⁷ Konjunkturinstitutet publicerade ett basscenario den 1 april som tog pandemins effekter i beaktande och förutspådde en tillväxt under 2020 på –3,2 procent. Dagen före, 31 mars, presenterade regeringen sin prognos för 2020 på –4 procent. Under april kom därefter flera signaler om att utvecklingen skulle komma att bli betydligt sämre än vad Konjunkturinstitutet förutsåg i prognosen publicerad 1 april. Med anledning av detta publicerade Konjunkturinstitutet ett uppdaterat basscenario den 29 april.⁸ I uppdateringen reviderades tillväxten för 2020 kraftigt ner till –7 procent. Dagen före Konjunkturinstitutets rapport, den 28 april, publicerade Riksbanken sin Penningpolitisk rapport för april 2020. Rapporten innehöll ingen prognos för 2020, utan två lika troliga scenarier vars BNP-tillväxt för 2020 låg på –6,9 respektive –9,7 procent.⁹

Diagram 1 visar hur perioden april-juni var en mycket osäker period med ovanligt stor spridning mellan prognosmakares uppfattning om tillväxten 2020. Diagrammet tydliggör också scenariernas roll, då de mest pessimistiska utsagorna i regel var scenarier och inte traditionella prognoser. I juni presenterade både Konjunkturinstitutet och regeringen nya prognoser för 2020 vilka inte var fullt lika pessimistiska som de scenarier Konjunkturinstitutet och Riksbanken presenterade i slutet av april. I juli publicerade Riksbanken sin nya prognos för 2020, vilken var ytterligare något mindre pessimistisk. Den mest turbulenta prognosperioden under våren och tidiga sommaren kom sedan att för Konjunkturinstitutets del följas av konsekventa upprevideringar av prognosen för 2020 i augustis prognosuppdatering, samt september och decembers regelbundna Konjunkturlägen. Även regeringen reviderade upp sin prognos i augusti och december och Riksbanken likaså i september. Riksbanken reviderade dock sedan ner tillväxten för 2020 något i november. Konjunkturinstitutets prognos i december var exakt i linje med utfallet på –2,8 procent.

Den sammantagna bilden av prognoserna gjorda under 2020 är att prognosfelen under våren, pandemins ekonomiskt mest osäkra tid, var betydligt större än vad de brukar vara.¹⁰ I jämförelse med andra prognosmakare, i synnerhet regeringen och Riksbanken, var Konjunkturinstitutets prognosfel i samma storleksordning givet liknande publiceringsdatum. Diagram 1 visar med stor tydlighet vilken osedvanligt stor betydelse publiceringstillfällena haft under 2020, där bara en eller två ytterligare månaders information gjort betydande skillnad. Det är därför avgörande att beakta publiceringsdatum vid jämförelse av prognoser gjorda under 2020.

---

⁷ I februari 2020 skrev Riksbanken, vars antaganden kan antas vara representativa även för andra prognosmakares prognoser vid tidpunkten, att: "det är svårt att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna av det nya coronaviruset i Kina, eftersom det i dagsläget inte går att förutspå den fortsatta spridningen av epidemin. I prognoserna antas epidemin dämpa tillväxten i år, främst i Kina men viss spridning bedöms ske även till andra delar av världsekonomin." Se Sveriges Riksbank (2020).

⁸ Se kapitel 2.

⁹ Detta avser kalenderkorrigerad BNP-tillväxt. Justerat för kalenderkorrigerad motsvarar detta en faktisk BNP-tillväxt på ca –6,7 respektive –9,5 procent.

¹⁰ I Konjunkturläget i juni och september 2020 presenterade Konjunkturinstitutet en ny form av osäkerhetsintervall för BNP-tillväxten och arbetslösheten som tar hänsyn till att osäkerheten varierar över tid. Intervallen visade hur prognososäkerheten kraftigt ökade under våren, något som alla prognosmakare även kommunicerat. Se fördjupningen "Prognososäkerhet i osäkra tider" i Konjunkturinstitutet (2020b).

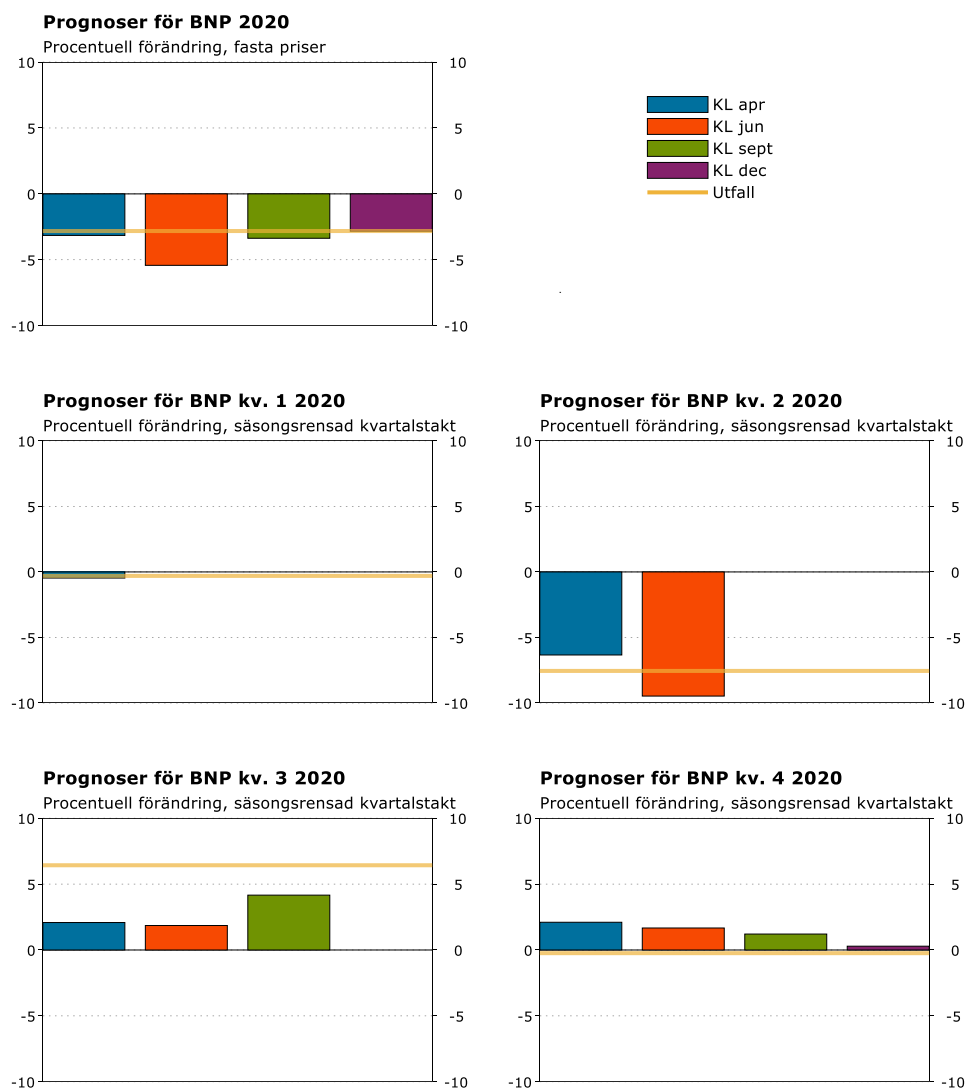
För en tydligare bild av Konjunkturinstitutets uppfattning om den ekonomiska utvecklingen vid de respektive prognostillfällena visas i diagram 2 hur prognosen för helåret 2020 samt kvartalsprognoserna utvecklats över tid.¹¹ Årsprognosen gjord i april var väl i linje med utfallet, men kvartalsprognoserna visar hur Konjunkturinstitutet då förutspådde en något mer U-formad återhämtning; prognosen för det andra kvartalet var för optimistisk, men samtidigt underskattades den kraftiga återhämtningen det tredje kvartalet grovt. Kvartalstillväxten för det tredje och det fjärde kvartalet reviderades sedan ner marginellt mellan Konjunkturläget i april och juni medan prognosen för det andra kvartalet reviderades ner med ca 3 procentenheter.¹² Den ekonomiska bild som låg till grund för prognosen publicerad i juni beskrev även den både en kraftigare nedgång och svagare återhämtning än utfallet under det andra respektive tredje kvartalet, vilket förklarar varför prognosen för helåret 2020 visade på ett så omfattande prognosfel. Att prognosen för 2020 därefter reviderades upp mellan juni och september förklaras av att prognosen för tredje kvartalet skruvades upp med drygt 2 procentenheter, samt att utfallet för det andra kvartalet var mer positivt än vad juniprognosen förutspådde. Mellan september och december förändrades prognosen för 2020 något i positiv riktning till följd av att utvecklingen det tredje kvartalet var starkare än väntat. Sammanfattningsvis förklaras därmed det stora prognosfelet i juni för BNP-tillväxten 2020 av att fallet det andra kvartalet inte blev lika kraftigt som väntat, samt att återhämtningen under det tredje kvartalet underskattades.

---

¹¹ Det är viktigt att notera att de publicerade kvartalsutfallen varierat kraftigt över tid till följd av SCB:s säsongrensning. På grund av säsongskomponenternas betydande revideringar de senaste kvartalerna har prognosarbetet försvårats. Diagram 2 visar utfall enligt nationalräkenskaperna publicerade i februari 2021.

¹² Detta avser ordinarie Konjunkturläget publicerat 1 april.

Diagram 2 KI:s kvartals- och årsprognoser för BNP-tillväxten under 2020

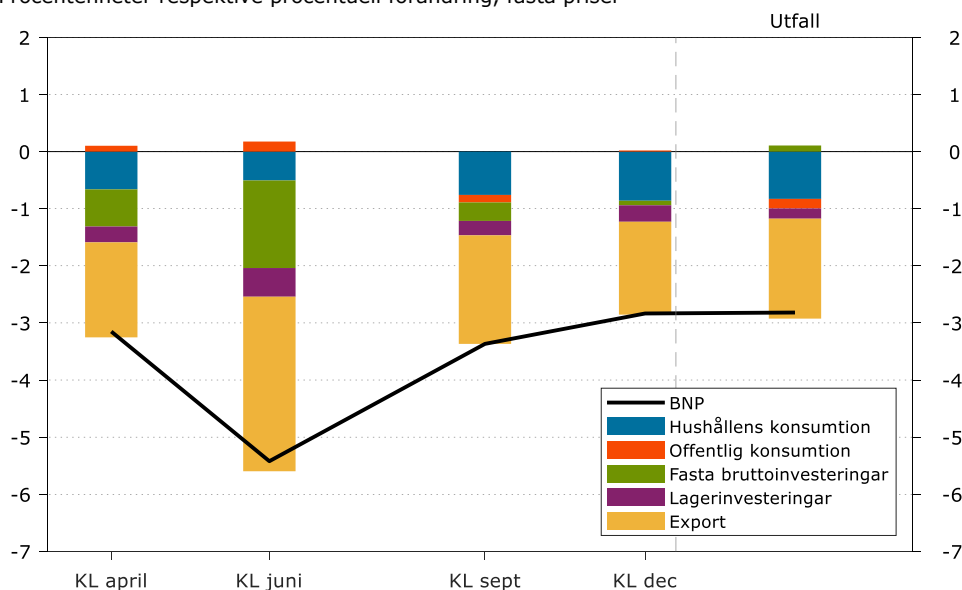
Anm. Avser KI:s prognoser i Konjunkturläget i april, juni, september och december 2020. Notera att säsongskomponenterna för kvartalsutfallen varierat stort under 2020, se fotnot 11. Diagrammet visar utfall enligt nationalräkenskaperna publicerade i februari 2021.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

Diagram 3 visar försörjningsbalansens olika komponenters bidrag till prognosen för 2020 i Konjunkturläget i april, juni, september och december 2020. I april och juni uppskattades fasta bruttoinvesteringar till att ge ett negativt bidrag till BNP-tillväxten om ca 0,5–1,5 procentenheter, vilket sedan reviderades upp i september och december. Det största negativa bidraget till tillväxten 2020 har genomgående förutspåtts komma från exporten. Storleken på det negativa bidraget i prognosen krympte dock avsevärt mellan juni och december, från ca –3,1 procentenheter i juni till –1,6 procentenheter i december. Samtidigt växte det negativa bidraget från hushållens konsumtion mellan juni och december från –0,5 till –0,9 procentenheter. Utfallet för 2020 visar att exporten var den enskilt största faktorn bakom den negativa BNP-tillväxten 2020. De fasta bruttoinvesteringarna drabbades inte i den utsträckning som Konjunkturinstitutet först förutspådde och var den enda av komponenterna som bidrog positivt till BNP-tillväxten (se diagram 3).

Diagram 3 Importjusterade bidrag till BNP-tillväxten, KI:s prognoser för 2020

Procentenheter respektive procentuell förändring, fasta priser

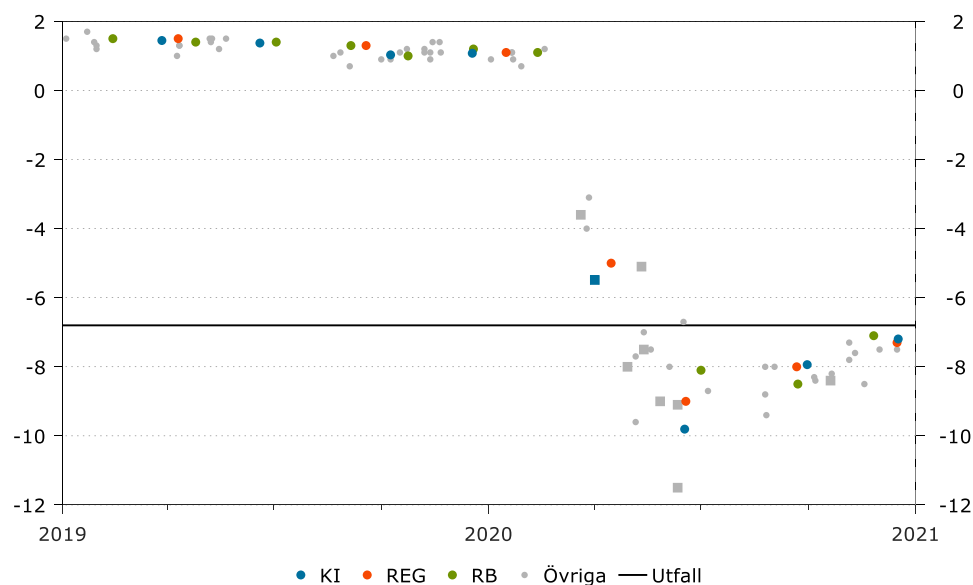
Anm. Avser KI:s prognoser i Konjunkturläget april, juni, september och december 2020.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

Exporten som den enskilt största faktorn bakom den negativa utvecklingen 2020 ligger väl i linje med beskrivningen av Sverige som en exportberoende liten öppen ekonomi. Under covid-19-pandemin har den svenska ekonomin i vanlig ordning påverkats avsevärt av utvecklingen utomlands. Diagram 4 visar prognoser för BNP i euroområdet, en region som tar emot ca 40 procent av den svenska varuexporten. Utvecklingen av prognoserna för euroområdet i diagram 4 liknar till stor del den för prognoserna för Sverige i diagram 1. I Konjunkturläget juni 2020, då exportens negativa bidrag till prognosen var som allra störst (se diagram 3), var Konjunkturinstitutets prognos för euroområdets BNP-tillväxt 2020 ca -10 procent. I likhet med prognoserna för svensk BNP-tillväxt reviderades därefter prognoserna för BNP-tillväxten i euroområdet upp. Under andra halvan av 2020 gjorde regeringen och Riksbanken bedömningar för BNP-tillväxten i Sverige (se diagram 1) och i euroområdet (se diagram 4) som liknade Konjunkturinstitutets bedömning vid samma tidpunkter. I juni var Konjunkturinstitutet däremot mer pessimistiskt för både Sverige och euroområdet än vad Riksbanken var, vilket i jämförelse med utfall innebar större prognosfel. Regeringen förväntade sig i juni en mer likartad utveckling i Sverige som i euroområdet; regeringens prognos för svensk BNP-tillväxt var i juni lägre än Konjunkturinstitutets medan prognosen för euroområdet var högre än Konjunkturinstitutets.

Diagram 4 Prognoser för BNP i euroområdet 2020

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

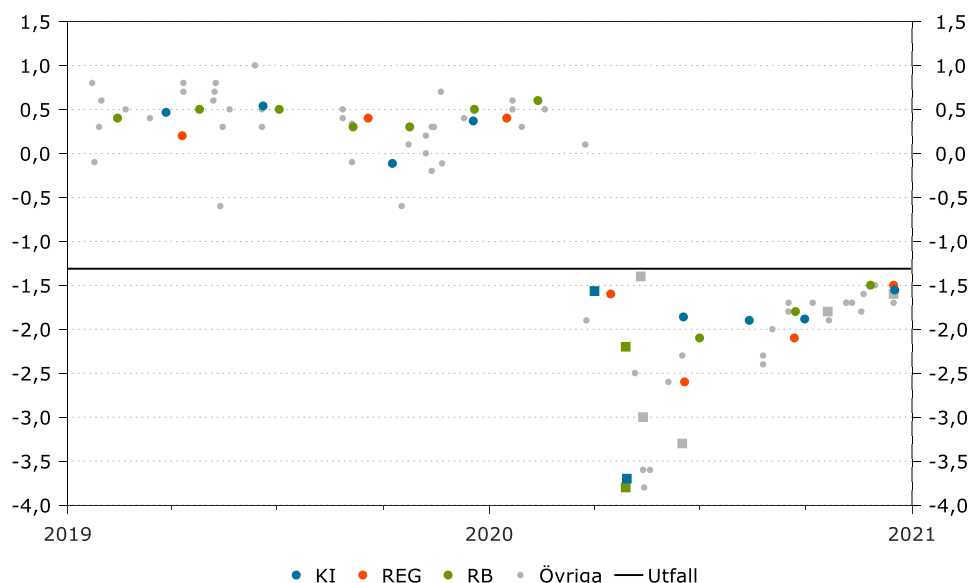
Källor: Konjunkturinstitutet och Eurostat.

3.2 Sysselsättning och arbetslöshet

De flesta prognosmakare bedömde under 2019 att den svenska ekonomin gått in i en avmattningsfas vilket avspeglades även på arbetsmarknaden. Sysselsättningen hade ökat svagt under året. Arbetskraften fortsatte däremot växa vilket ledde till en stigande arbetslöshet. Bedömningen under 2019 var jämförelsevis samstämmig bland de olika prognosmakarna om att sysselsättningen skulle utvecklas relativt svagt 2020 och öka med ca 0,5 procent (se diagram 5).

Diagram 5 Prognoser för sysselsättningen 2020

Procentuell förändring

Anm. Avser sysselsatta 15–74 år enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU). Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

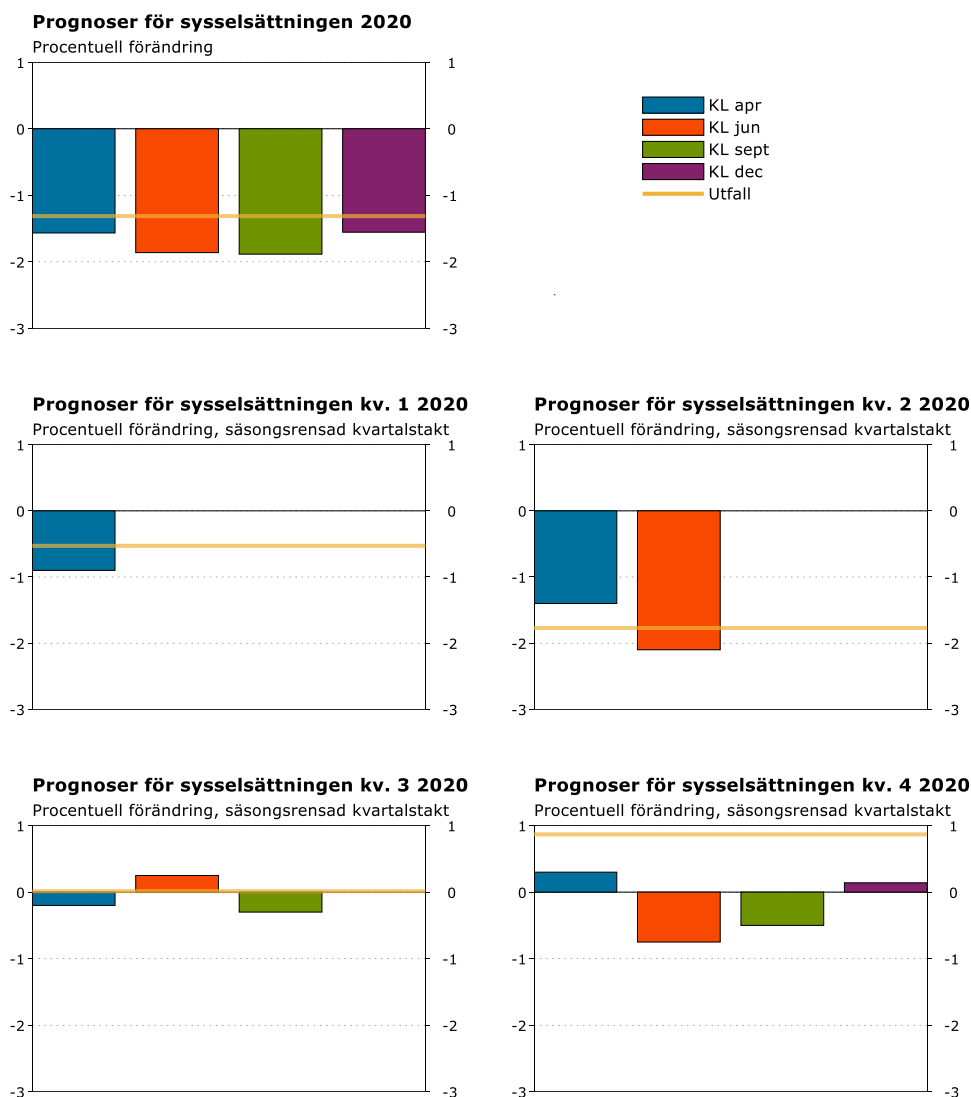
Sedan pandemins utbrott har utvecklingen på arbetsmarknaden i Sverige blivit betydligt sämre än vad som förutspåddes i slutet av 2019. I stället för att sysselsättningen ökade svagt, som var Konjunkturinstitutets bedömning före pandemin, skedde en kraftig minskning det första halvåret 2020. Detta avspeglas även i prognoserna gjorda under våren där flera, däribland regeringen och Konjunkturinstitutet, reviderade ner sysselsättningstillväxten till ca –1,5 procent den 31 mars respektive den 1 april 2020 (se diagram 5). En månad senare (den 29 april) bedömde Konjunkturinstitutet i sitt uppdaterade basscenario att sysselsättningen skulle minska med 3,7 procent, vilket även Riksbanken bedömde i det mer pessimistiska av sina scenarier den 28 april. Under hösten utvecklades sysselsättningen inte så negativt som förutsetts och de flesta prognoser reviderades gradvis upp. Sysselsättningen överraskade därefter med en oväntat stark tillväxt det sista kvartalet 2020. Utfallet för året blev därför starkare än vad alla prognosmakare bedömde under slutet av 2020; sysselsättningen minskade med endast 1,3 procent (se diagram 5).

För att bättre förstå Konjunkturinstitutets bild av sysselsättningsutvecklingen vid de respektive prognostillfällena visas i diagram 6 hur prognosen för året 2020 samt kvartalsprognoserna utvecklades under året. Prognoserna för arbetsmarknaden följde en snarlik utveckling som prognoserna för BNP. Årsprognoserna gjorda i april och december var närmast i linje med utfall medan Konjunkturinstitutet i prognoserna däremellan förutspådde en mer negativ utveckling. Konjunkturinstitutet förutspådde i juni att sysselsättningen skulle öka något det tredje kvartalet, och därefter minska det fjärde kvartalet. Antalet sysselsatta blev dock i stort sett oförändrat mellan det andra och tredje kvartalet 2020 (se diagram 6). Bedömningen i september var fortsatt att sysselsättningen skulle minska det fjärde kvartalet, men prognosen reviderades upp i december på grund av högre månadsutfall under hösten. De nya restriktioner som infördes under hösten för att minska smittspridningen gjorde dock att Konjunktur-

institutet bedömde att sysselsättningstillväxten skulle öka svagt med drygt 0,1 procent det fjärde kvartalet. Utfallet blev dock betydligt starkare, 0,9 procent, vilket förklarar varför årsutfallet blev mindre negativt än bedömningen i december. Den höga tillväxten i slutet av året överraskade dock de flesta prognosmakare (se diagram 5).

Diagram 6 KI:s kvartals- och årsprognoser för sysselsättningen under 2020

Anm. Avser sysselsatta 15–74 år enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU). Avser KI:s prognoser i Konjunkturläget april, juni, september och december 2020.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

Att sysselsättningen inte föll så dramatiskt som många prognosmakare först trodde var troligen till viss del en följd av att fler personer än väntat korttidspermitterades från sina arbeten under året. Detta möjliggjordes av att regeringen utökade lagen om korttidsarbete och införde korttidspermitteringar med utökad statligt stöd. Arbetsgivarna fick därmed möjlighet att behålla personal i mycket större utsträckning än om stödet hade uteblivit. Därmed har ett ännu större fall i sysselsättningen kunnat

undvikas.¹³ I Konjunkturinstitutets prognos från 1 april antogs i genomsnitt 100 000 personer gå ner i arbetstid efter överenskommelse om korttidspermittering under det andra, tredje och fjärde kvartalet 2020. Regeringens bedömning i vårpropositionen 2020 var något högre, med ett genomsnitt på 120 000 personer. Antalet ansökningar om korttidspermitteringar ökade därefter successivt under våren 2020, vilket medförde uppreviderade antaganden i prognoserna. I Konjunkturinstitutets juniprognos antogs i genomsnitt 450 000 personer beröras av korttidspermitteringssystemet. Riksbanken bedömde jämförelsevis i den penningpolitiska rapporten i juli att ca 350 000 personer, eller 11 procent av de anställda i näringslivet, skulle vara korttidspermitterade under 16 mars till 31 december 2020. Det finns ingen utfallsstatistik som är jämförbar med dessa antaganden om genomsnittligt antal korttidspermitterade, däremot visar statistik från Tillväxtverket från början av 2021 att nästan 580 000 anställda totalt sett omfattades av korttidsarbete 2020.¹⁴

Diagram 7 visar olika branschers bidrag till sysselsättningsprognosen för 2020 i Konjunkturläget i april, juni, september och december 2020. Smittspridningen och de restriktioner som införts har drabbat främst personalintensiva, kontaktnära tjänstebanscher. Tjänstebanschererna står för nästan 50 procent av det totala antalet sysselsatta i ekonomin och det största negativa bidraget har genomgående för prognoserna gjorda under 2020 bedömts komma från dessa branscher. Storleken på det negativa bidraget till sysselsättningstillväxten från tjänstebanscheren krympte dock från att i april och juni vara ca -1,7 procentenheter till att i december vara -1,2 procentenheter (se diagram 7). Som framgår av diagrammet bedömdes tjänstebanscheren vara den enda bransch att bidra negativt till sysselsättningstillväxten i april. Industrin drabbades dock hårt i ett tidigt skede av pandemin, och bidrog från och med juni till december med ca -0,3 procentenheter till sysselsättningstillväxten.

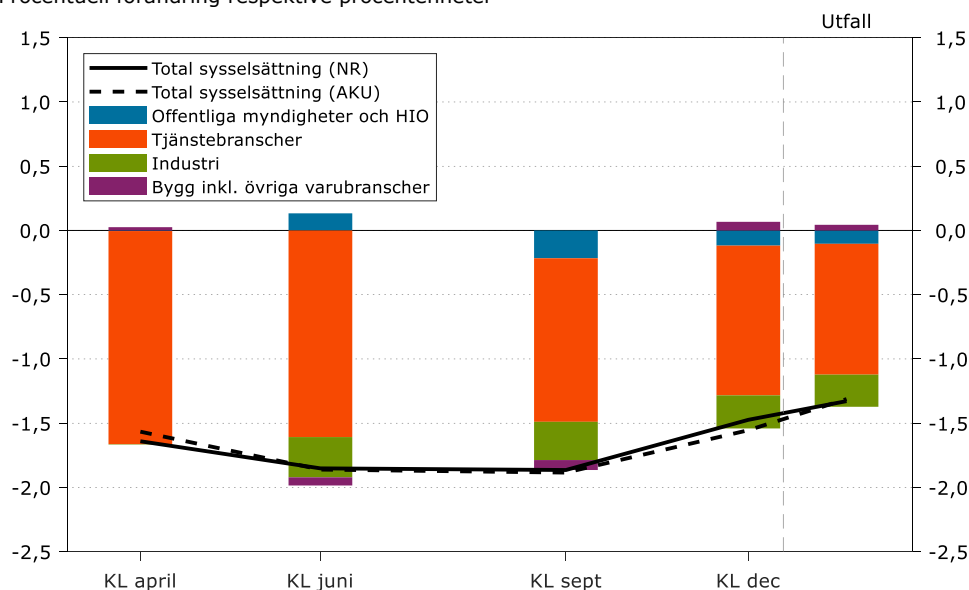
---

¹³ Att korttidspermitteringarna bidragit till att hålla upp sysselsättningen illustreras till viss del i utvecklingen av arbetade timmar. Korttidspermitteringarna innebär att anställda går ner i arbetstid men är fortsatt anställda. Timmarna föll därför betydligt mer än sysselsättningen under 2020. Under finanskrisen var diskrepansen mellan arbetade timmar och sysselsättning inte alls lika stor i och med att korttidspermitteringar inte användes i samma utsträckning.

¹⁴ För statistik över korttidsarbete, se https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/tillvaxtdata_public#page=2154cfb6-d21c-42ac-90b8-5717229b9f4e. Statistiken avser antal unika personer som någon gång under 2020 omfattats av korttidsarbete, det saknas dock information om under vilken period (och därmed hur länge) dessa personer varit korttidspermitterade.

Diagram 7 Bidrag till sysselsättningstillväxten, KI:s prognoser för 2020

Procentuell förändring respektive procentenheter

Anm. Antal sysselsatta uppdelat på bransch avser nationalräkenskaperna. HIO avser hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

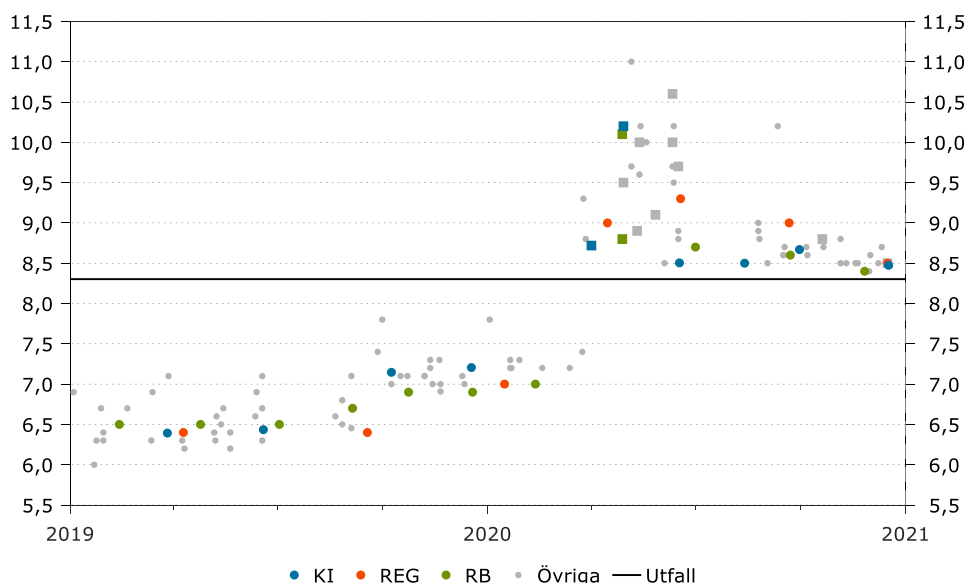
Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

Effekten av pandemin på sysselsättningen resulterade i att arbetslösheten steg 2020. Prognoserna för arbetslösheten 2020 reviderades successivt upp under 2019 till något över 7 procent i slutet av året (se diagram 8). Under de inledande månaderna av våren, när de ekonomiska effekterna av covid-19 började synas, reviderade flera prognosmakare kraftigt upp arbetslösheten till omkring 9–10 procent (se diagram 8). Effekten på arbetslösheten blev dock inte så stor som många i begynnelsen av pandemin trodde. Den turbulenta våren följdes av att flera prognosmakare reviderade ner sina prognoser för arbetslösheten. I Konjunkturinstitutets basscenario från 29 april förutspåddes en arbetslöshet på över 10 procent, för att i nästkommande prognoser ligga runt 8,5 procent. Även Riksbanken reviderade successivt ner sin prognos efter deras scenarier i april (se diagram 8). Arbetslösheten steg endast måttligt under 2020, givet pandemin, och utfallet hamnade på 8,4 procent.¹⁵ Det var lägre än vad samtliga prognosmakare bedömde från och med april. En anledning till att arbetslösheten inte steg mer än den gjorde är att stödprogram i form av bland annat korttidsarbete höll uppe sysselsättningen.

¹⁵ För mer detaljer kring arbetslöshetens utveckling under 2020, se fördjupningen "Arbetslöshet i covid-19 pandemin" i Konjunkturinstitutet (2020c).

Diagram 8 Prognoser för arbetslösheten 2020

Procent av arbetskraften

Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

3.3 Löner och inflation

Löneutvecklingen enligt konjunkturlönestatistiken har de senaste åren överskattats av många prognosmakare, se Konjunkturinstitutet (2020a). För lönetillväxten under 2020 skedde en generell nedrevidering bland prognosmakare när allvarliga ekonomiska effekter av covid-19-pandemin i mars började att skönjas. Lägre efterfrågan på arbetskraft, en uppskjuten lönerörelse samt minskad rörlighet på arbetsmarknaden angavs som förklaring till påtagligt lägre prognoser. I jämförelse med prognoserna publicerade i slutet av 2019 reviderade såväl Konjunkturinstitutet som regeringen och Riksbanken ner prognosen för lönetillväxten 2020 från ca 2,6–2,8 procent till 1,8–2,2 procent under våren och tidiga sommaren 2020. Därefter gjorde Konjunkturinstitutet enbart mindre revideringar. Utfallet blev 1,9 procent och de senare prognoserna var därmed i linje med utfall.

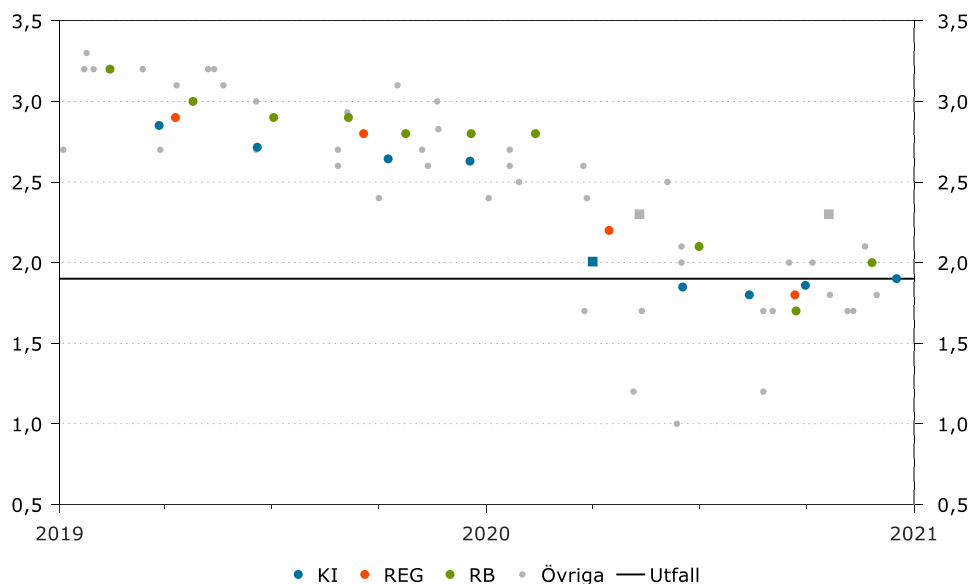
Effekten av covid-19-pandemin på inflationen har varierat med framför allt prisminskningar men även prisökningar som följd inom olika kategorier av tjänster och varor. Inflationen har dessutom varit svår att mäta på grund av det kraftigt förändrade konsumtionsmönstret.¹⁶ Prognoserna för KPIF-inflationen visar dock på en relativt samstämmig skara prognosmakare som under våren 2020 reviderade ner prognoserna för KPIF-inflationen under 2020 med ungefär 1 procentenhet, se diagram 10. Konjunkturinstitutet gjorde efter den initiala nedrevideringen i april 2020 endast små revideringar för KPIF-inflationen under 2020 och bedömningen i april på knappt 0,5 procents KPIF-inflation var i linje med utfall. Regeringen gjorde efter en inledande

¹⁶ Se till exempel *Hantering av mätproblem relaterade till coronapandemin*, SCB, <https://www.scb.se/contentassets/265340bf64b24bdb8c2a15b71f3636da/hantering-av-matproblem-relaterade-till-coronapandemin.pdf>

nedrevidering i april en ytterligare nedrevidering i juni, med en ny prognos på 0 procent KPIF-inflation under 2020. I augusti justerade regeringen upp prognosen till 0,3 procent. Riksbankens prognoser för KPIF-inflationen låg under 2020 nära Konjunkturinstitutets prognoser publicerade vid liknande tillfällen.

Diagram 9 Prognoser för timlönen i hela ekonomin 2020

Procentuell förändring

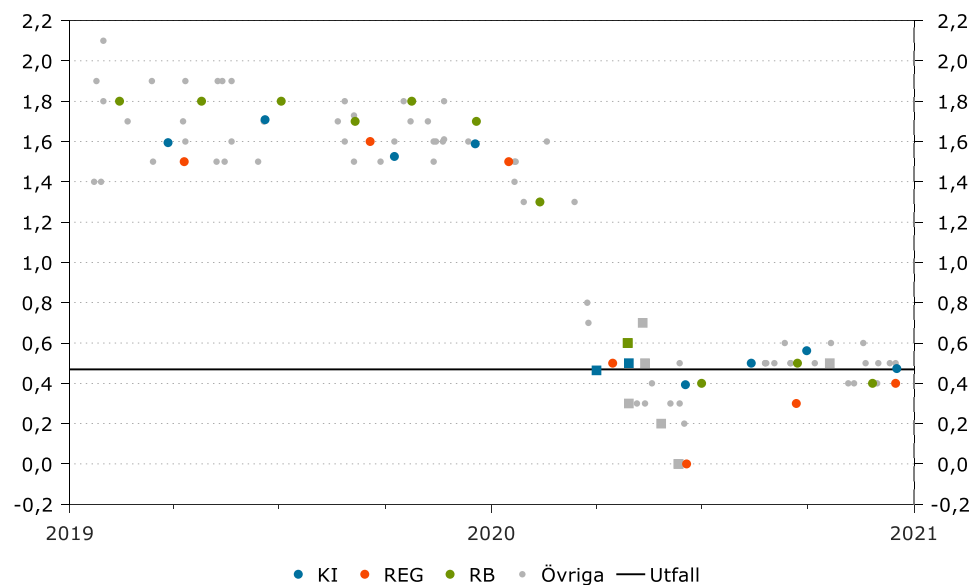

Anm. Avser timlön enligt Konjunkturlönestatistiken (KL). Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

Källor: Konjunkturinstitutet och Medlingsinstitutet.

Diagram 10 Prognoser för KPIF-inflationen 2020

Procentuell förändring

Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

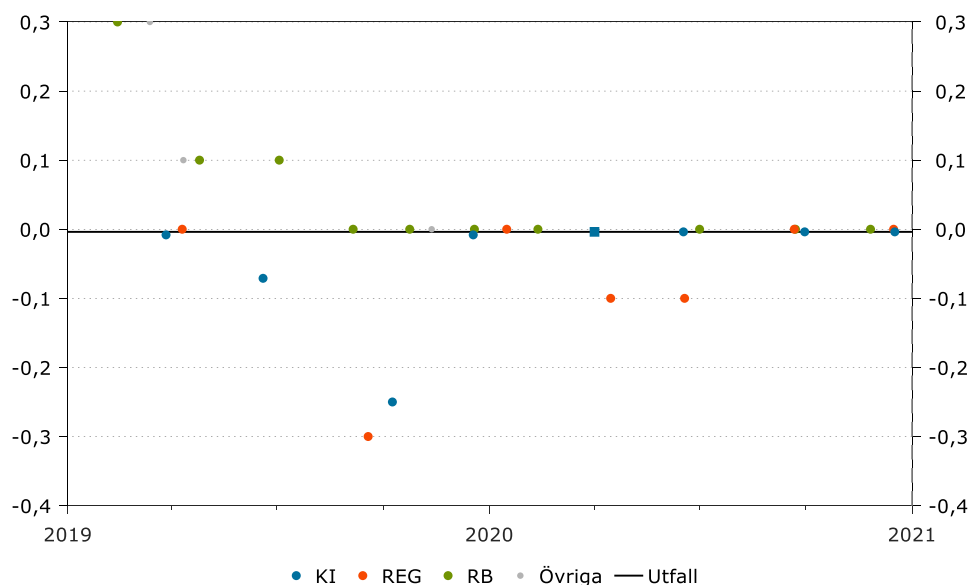
Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

3.4 Räntor

I december 2019 beslutade Riksbanken att höja reporäntan från $-0,25$ procent till $0,00$ procent, varpå höjningen trädde i kraft 8 januari 2020. Flera prognosmakare förutsåg denna höjning under 2019 och bedömde att räntan skulle ligga på $0,00$ procent under 2020 (se diagram 11 och diagram 12). Trots den omfattande krisen har majoriteten av prognoserna för reporäntan 2020 inte ändrats under 2020, med undantag för några få prognosmakare som trodde på en sänkning. Konjunkturinstitutets reporänteprognos ändrades inte mellan december 2019 och december 2020, i linje med Riksbankens prognoser. I syfte att stödja efterfrågeutvecklingen och i förlängningen inflationen bedömde däremot regeringen, i april samt juni 2020, att räntan skulle komma att sänkas (se diagram 11). Riksbanken vidtog en rad åtgärder under 2020 till följd av covid-19-pandemin och var under året tydliga med att de i första hand skulle välja andra verktyg än att sänka reporäntan för att stimulera ekonomi.¹⁷ Riksbanken behöll, som den kommunicerat, reporäntan oförändrad under 2020. De flesta prognosmakares prognoser för reporäntan var således lika med utfallet.

Diagram 11 Prognoser för reporäntan 2020

Procent (årsgenomsnitt)

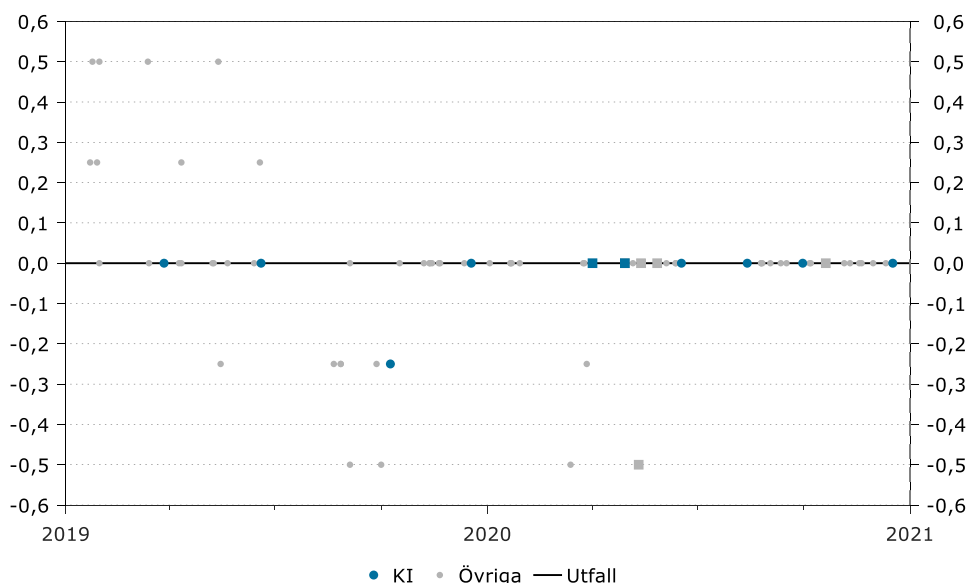
Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

Källor: Konjunkturinstitutet och Riksbanken.

¹⁷ För information om Riksbankens åtgärder, se <https://www.riksbank.se/sv/press-och-publicerat/aktuellt-om-riksbanken-och-coronapandemin/riksbankens-atgarder-i-samband-med-coronapandemin/>.

Diagram 12 Prognoser för reporäntan 2020

Procent (slutet av året)

Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

Källor: Konjunkturinstitutet och Riksbanken.

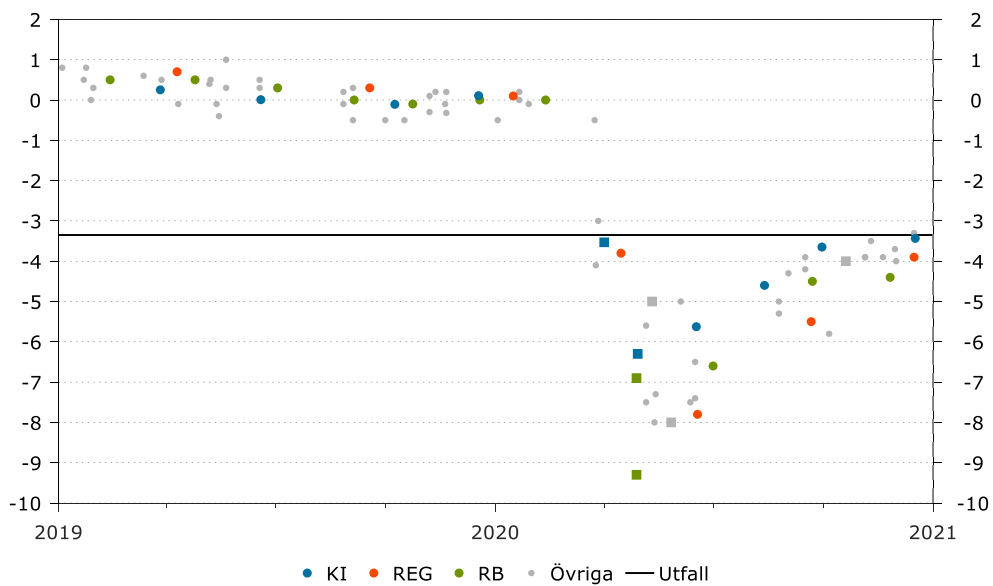
3.5 Offentligfinansiellt sparande

År 2019 hade det varit högkonjunktur under flera år med ett högt offentligfinansiellt sparande och en minskande Maastrichtskuld som andel av BNP. Men den pågående konjunkturavmattningen innebar att det finansiella sparandet var på väg nedåt och det väntades bli nära noll 2020. Alla prognosmakare bedömde då, i likhet med Konjunkturinstitutet, att det finansiella sparandet skulle minska mellan 2019 och 2020 och vara ungefär i balans 2020 (se diagram 13).

Det offentligfinansiella sparandet, som andel av BNP, försvagades betydligt mer 2020 än vad som prognostiserades före pandemin. Det beror dels på att BNP utvecklades svagare, med lägre skatteinkomster och ökade utgifter för bland annat arbetslöshetsförsäkringen som följd, dels på de finanspolitiska åtgärder som vidtagits för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av covid-19. Konjunkturinstitutet och regeringen bedömde i början av april att det offentligfinansiella sparandet skulle bli ca -4 procent av BNP (se diagram 13). Senare under våren reviderades prognoserna ner mot -8 procent, i linje med revideringarna av BNP. Eftersom BNP inte föll lika mycket som förutspåddes det första halvåret 2020 blev underskotten i de offentliga finanserna inte lika stora. De åtgärder som infördes för att stödja företag och hushåll användes inte heller i den omfattning som exempelvis Konjunkturinstitutet förutsåg i juni. Under hösten 2020 reviderade Konjunkturinstitutet och de andra prognosmakarna upp prognosen för det offentligfinansiella sparande till omkring -4 procent av BNP (se diagram 13). Konjunkturinstitutets och regeringens bedömningar från april var således mer i linje med utfallet än prognoserna som publicerades senare under våren och försommaren.

Diagram 13 Prognoser för offentligfinansiellt sparande 2020

Procent av BNP

Anm. Scenarier (se avsnitt 2.3) är markerade med fyrkanter i diagrammet.

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

4 Utvärdering av prognoser för 2020 och 2016–2020

I detta kapitel jämförs Konjunkturinstitutets prognosfel med sjutton andra prognosinstituts prognosfel för åtta nyckelvariabler: BNP-tillväxt, sysselsättningstillväxt, arbetslöshet som procentuell andel av arbetskraften, timlöneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken, inflationen i konsumentprisindex med fast bostadsränta, offentligfinansiellt sparande som procentuell andel av BNP, reporänta vid årets slut och reporäntan som årsgenomsnitt.¹⁸ De flesta prognosinstitut gör prognoser för reporäntan vid årets slut, ett så kallat ultimovärde. Regeringen och Riksbanken redovisar dock prognoser för reporäntan som årsgenomsnitt och inte för ultimovärdet. Därför utvärderas båda dessa mått på reporäntan. Jämförelsen använder två utvärderingsperioder. En kort utvärderingsperiod som inkluderar prognoser för 2020 gjorda under 2019 och 2020, samt en längre utvärderingsperiod som innefattar prognoser för 2016–2020 gjorda under 2015–2020. I den kortare utvärderingsperioden utvärderas prognoser gjorda under 2019 och 2020 gemensamt, medan i den längre utvärderingen behandlas prognoser för nästkommande och innevarande år separat.

4.1 Begränsningar

Utvärderingen görs med avseende på prognosfelens medelfel, medelabsolutfel och rotmedelkvadratfel (se Appendix A). På grund av covid-19-pandemins totala förändring av det ekonomiska läget är den kvantitativa utvärderingen i form av utvärderingsmått inte lika informativ som i tidigare rapporter. Utvärderingsmåttens beskriver genomsnitt och 2020 var inte ett genomsnittligt år. Det är därför svårare att dra meningsfulla slutsatser utifrån utvärderingsmåttens.

För den kortare utvärderingen avseende prognoser för 2020 följer jämförelseproblemen bland annat av att prognoser gjorda under 2019 och i början av 2020 grovt över-skattade den faktiska ekonomiska utvecklingen under 2020. Prognoser gjorda före pandemin beaktade helt andra ekonomiska förutsättningar. Stora prognosfel för dessa prognoser tyder inte nödvändigtvis på dåliga prognoser eftersom de beskriver den ekonomiska utvecklingen i avsaknaden av pandemin. Vissa prognosmakare valde dessutom att göra prognoser för färre variabler under 2020. Utvärderingsmåttens är årsgenomsnitt och konsekvensen blir därmed för dessa prognosmakare att prognoserna under 2019, utan pandemieffekter, får större vikt i utvärderingen då de är fler. På ett liknande sätt är det av avgörande vikt när och hur ofta under 2020 prognosmakare valde att publicera prognoser. För flertalet variabler hade prognoser publicerade under sen-våren och försommaren betydligt större prognosfel än både tidigare och senare publikationer.

Problematiken gällande den kortare utvärderingen är aktuell även för den längre utvärderingsperioden 2016–2020. Dessutom styrs den genomsnittliga prognosförmågan för

---

¹⁸ Prognosinstituten är (utöver Konjunkturinstitutet): Arbetsförmedlingen, Danske bank, Ekonomistyrningsverket, EU-kommissionen, Handelsns utredningsinstitut, Landsorganisationen, Nordea, OECD, Riksbanken, regeringen, Riksgälden, Swedbank, Skandinaviska enskilda banken, Handelsbanken, Sveriges kommuner och regioner, Svenskt näringsliv och Unionen.

prognosmakarna till stor del av prognosfel för 2020, eftersom prognosfelen för 2020 för flertalet variabler varit av större magnitud än för tidigare år.

4.2 Kriterier för inkludering i utvärdering

För att göra utvärderingen så rättvis och jämförbar som möjligt, både mellan prognosmakare och i förhållande till tidigare prognosutvärderingar, har några kriterier för att en prognosmakare ska inkluderas använts. För den kortare utvärderingen har alla publicerade prognoser och huvudscenarier inkluderats, inklusive extrapubliceringar. Enbart de publikationer där prognosmakaren publicerat två eller fler lika sannolika scenarier har exkluderats. Dessutom måste prognosmakaren ha publicerat minst en prognos både 2019 och 2020 för en given variabel för att prognosmakaren ska utvärderas för den variabeln. För den längre utvärderingsperioden inkluderats enbart regelbundna publiceringar i likhet med rapporter från föregående år. Uppdateringar, extrapubliceringar och publikationer med flera lika sannolika scenarier exkluderats. Dessutom inkluderats enbart utvärderingsmått för variabler som prognosmakare publicerat prognoser för under hela utvärderingsperioden. Detta för att metodiken ska vara likadan för alla år som inkluderas i den längre utvärderingen.¹⁹

4.3 Konjunkturinstitutets ranking

PROGNOSER FÖR 2020

Resultaten för prognoserna avseende 2020 sammanfattas i form av Konjunkturinstitutets ranking bland de olika prognosmakarna i tabell 2. Tabellen visar att Konjunkturinstitutet stod sig väl i jämförelse med andra prognosmakare med avseende på prognoser för 2020. Konjunkturinstitutet hade högst prognosprecision enligt både medelabsolut- och rotmedelkvadratfelen för lönetillväxten, KPIF-inflationen och reporäntans årsgenomsnitt. Enligt medelabsolutfelet hade Konjunkturinstitutet högst prognosprecision även för BNP-tillväxten. För övriga var Konjunkturinstitutet bland de främsta. Även det systematiska felet, mätt med medelfelet, var förhållandevis lågt. På grund av de exceptionella omständigheter som rådde under 2020 bör dock resultaten tolkas med försiktighet.

---

¹⁹ Eftersom utvärderingsperioden är 2016–2020 och innefattar prognoser både avseende nästkommande och innevarande år så inkluderas i praktiken prognoser från 2015–2019 (för utvärdering av prognoser för nästkommande år) och 2016–2020 (för utvärdering av prognoser för innevarande år). Kriteriet för inkludering är därmed att prognosmakaren publicerat prognoser för variabeln minst en gång per år under perioden 2015–2020.

Tabell 2 Konjunkturinstitutets ranking för prognoser avseende 2020 publicerade under 2019 och 2020

	BNP	SYS	ARB	LÖN	KPIF	REPO_S	REPO_Å	OFS
Medelfel	3	1	3	2	3	5	1	2
Medelabsolutfel	1	3	3	1	1	3	1	2
Rotmedelkvadratfel	2	5	6	1	1	3	1	3
Totalt antal prognosmakare	18	13	18	9	14	11	3	12

Anm. Variablerna är BNP-tillväxt (BNP), sysselsättningstillväxt (SYS), arbetslöshet i procent av arbetskraften (ARB), timlöneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (LÖN), inflation i konsumentprisindex med fast bostadsränta (KPIF), reporänta vid årets slut (REPO_S), reporänta årsgenomsnitt (REPO_Å), offentligfinansiellt sparande i procent av BNP (OFS). Se tabell 4, tabell 5 och tabell 6 i appendix B för detaljerade resultat.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Konjunkturinstitutets ranking för sysselsättnings- och arbetslöshetsprognoserna var relativt sett sämre än för övriga variabler, med ett rotmedelkvadratfel som placerar Konjunkturinstitutet på femte respektive sjätte plats. I båda fallen var Konjunkturinstitutets rotmedelkvadratfel dock lägre än genomsnittet (se tabell 6). Den något sämre rankingen för dessa två variabler förklaras till stor del av stora prognosfel i prognosuppdateringen i april, då Konjunkturinstitutets basscenario förutspådde en sysselsättningstillväxt på $-3,7$ och en arbetslöshet på $10,2$. Utfallen var $-1,3$ respektive $8,3$, vilket ledde till stora prognosfel. Rotmedelkvadratfelet bestraffar större avvikelser mer, vilket förklarar varför Konjunkturinstitutets ranking med avseende på medelabsolutfelet är jämförelsevis bättre för sysselsättningen och arbetslösheten.

PROGNOSE R FÖR 2016–2020

Tabell 3 visar motsvarande resultat för Konjunkturinstitutets ranking i den längre utvärderingsperioden, där resultaten även är uppdelade på prognosernas horisont. Precis som avsnitt 4.1 konstaterade så drivs resultaten för den längre utvärderingen till stor del av resultaten för utfallsåret 2020.²⁰

---

²⁰ I jämförelse med 2020 års rapport är utvärderingsmåttan högre i årets rapport, se Konjunkturinstitutet (2020a). Dock har Konjunkturinstitutets ranking inte påverkats i någon större utsträckning, utan Konjunkturinstitutet är fortsatt bland de främsta prognosmakarna.

Tabell 3 Konjunkturinstitutets ranking för prognoser avseende innevarande (I) och nästkommande (N) år, 2016–2020

	BNP		SYS		ARB		LÖN		KPIF		REPO_S		REPO_Å		OFS	
	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N
Medelfel	4	8	6	1	2	13	2	1	8	4	1	4	1	1	4	4
Medelabsolutfel	2	4	1	5	1	10	1	1	1	7	1	3	1	1	1	3
Rotmedelkvadratfel	3	5	1	4	2	11	1	1	2	6	1	2	1	1	2	3
Totalt antal prognosmakare	18		13		18		8		11		10		3		11	

Anm. Variabeldefinitioner finns i tabell 2. Se tabell 7, tabell 8, tabell 9 och tabell 10 i appendix B för detaljerade resultat.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabellen visar att Konjunkturinstitutet har varit bland de främsta prognosmakarna för de flesta variabler och horisonter. I synnerhet har Konjunkturinstitutets prognoser för innevarande år varit träffsäkra jämfört med andra prognosmakares. Enligt medelabsolutfelet har Konjunkturinstitutet placerat sig i topp för innevarande år för alla variabler med undantag för BNP-tillväxten där prognoserna i stället varit näst mest träffsäkra. Innevarande år innefattar dock 2020, och för flera av variablerna kan resultaten därför till stor del förklaras av prognosfelen under covid-19-pandemin. Därför spelar timing och publiceringsdatum särskild stor roll och resultaten bör tolkas med försiktighet.

För BNP-tillväxten nästkommande år placerar sig Konjunkturinstitutet på åttonde plats i termer av medelfel, men bättre enligt medelabsolutfel och rotmedelkvadratfel. Prognosfelen är dock kompatibla med hypotesen att det inte föreligger något systematiskt fel och medelfelet är mindre än genomsnittet (se tabell 8). Konjunkturinstitutet har i genomsnitt underskattat arbetslösheten nästkommande år med 0,4 procentenheter, vilket är över genomsnittet av alla prognosmakares medelfel på 0,3 procentenheter. Det går dock inte att förkasta nollhypotesen att det inte finns något systematiskt fel (se tabell 8). Det positiva medelfelet förklaras till stor del av prognoserna för 2020 gjorda under 2019, vilket för Konjunkturinstitutets del innebar en underskattning av arbetslösheten med i genomsnitt 1,5 procentenheter.

För KPIF-inflationen innevarande år är Konjunkturinstitutets ranking med avseende på medelfelet 8 av 11, men medelfelet är mycket lågt och endast 0,04 procentenheter (se tabell 7). Konjunkturinstitutets prognoser för nästkommande års KPIF-inflation har relativt andra prognosmakare varit något sämre. Skillnaden prognosmakare emellan är dock liten, med medelabsolutfel som sträcker sig mellan 0,35 och 0,53 (se tabell 9). Konjunkturinstitutets medelabsolutfel för nästkommande års KPIF-inflation var 0,47 procentenheter.

Referenser

Konjunkturinstitutet (2020a), ”Utvärdering av makroekonomiska prognoser”, Specialstudie KI 2020:9, Konjunkturinstitutet.

Konjunkturinstitutet (2020b), *Konjunkturläget*, juni 2020, Konjunkturinstitutet.

Konjunkturinstitutet (2020c), *Konjunkturläget*, december 2020, Konjunkturinstitutet.

Sveriges riksbank (2020), *Penningpolitisk rapport*, februari 2020, Sveriges riksbank.

Appendix A: Prognosfel

En prognos är (ur ett tidsserieperspektiv) en utsaga om vilket värde en viss variabel kommer att anta i framtiden. I tidpunkten t gör vi en prognos för vilket värde variabel y kommer att anta i tidpunkten $t + h$. Vi betecknar denna prognos med $y_{t+h|t}$. Prognosfelet är skillnaden mellan utfallet y_{t+h} och vår prognos. Vi betecknar detta med $e_{t+h|t} = y_{t+h} - y_{t+h|t}$.

Prognosmakare gör generellt prognoser för ett antal tidsperioder framåt vid varje prognostillfälle. Låt antalet prognoser betecknas T . Prognosfelen samlas då i en sekvens av prognosfel $e_{1+h|1}, e_{2+h|2}, \dots, e_{T+h|T}$.

Det finns tre vanliga utvärderingssätt:

- 1) Medelfelet är det aritmetiska medelvärdet av prognosfelen för prognoser gjorda under en viss tidsperiod

$$MF_h = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T e_{t+h|t}, \quad (1)$$

Medelfelet visar hur mycket prognoserna i genomsnitt avviker från utfallet. Medelfelet ger därmed en indikation på om prognosinstitutets prognoser under den aktuella tiden systematiskt under- eller överskattat utfallen det vill säga om det finns en bias i prognoserna. Det är viktigt att undersöka om dessa är signifikant skilda från noll, så att de inte beror på slumpen. Eftersom stora över- och underskattningar kan ta ut varandra och generera ett litet medelfel kan det inte användas för att bedöma prognosprecision.

- 2) Medelabsolutfelet är det aritmetiska medelvärdet av absolutvärdet av prognosfelen för prognoser gjorda under en viss tidsperiod

$$MAF_h = \frac{1}{T} \sum_{t=1}^T |e_{t+h|t}|, \quad (2)$$

Medelabsolutfelet bortser från om prognosfelen är positiva eller negativa. Storleken på prognosfelen påverkar medelabsolutfelet på ett linjärt sätt. Det vill säga, en ökning av prognosfelet från tre till fyra procentenheter straffar prognosprecisionen lika mycket som en ökning av prognosfelet från en till två procentenheter.

- 3) Rotmedelkvadratfelet är kvadratroten ur det aritmetiska medelvärdet av de kvadrerade prognosfelen för prognoser gjorda under en viss tidsperiod:

$$RMKF_h = \sqrt{\frac{1}{T} \sum_{t=1}^T e_{t+h|t}^2}, \quad (3)$$

Liksom medelabsolutfelet bortser rotmedelkvadratfelet från om prognosfelen är positiva eller negativa. Att felen i detta mått kvadreras innebär att stora prognosfel, till skillnad från i fallet med medelabsolutfelet, bidrar mer än proportionellt till medelvärdet. En ökning av prognosfelet från tre till fyra procentenheter straffar då prognosprecisionen mer än en ökning från en till två procentenheter.

Appendix B: Utvärderingstabeller

B.1 Prognoser för 2020

Tabell 4 Medelfel för prognoser avseende 2020 publicerade under 2019 och 2020

Procentenheter

	BNP	SYS	ARB	LÖN	KPIF	REPO_S	REPO_Å	OFS
AF	-1,17	-0,44	0,33					
DB	-2,54		0,43	-0,51		0,13		-1,42
ESV	-2,12	-0,45	0,72	-0,77	-0,74	-0,14		-1,28
EU	-0,38	-0,41	0,30					-1,10
HUI	-2,10		0,24		-0,66	0,09		
KI	-0,67	-0,19	0,28	-0,35	-0,46	0,03	0,04	-0,66
LO	-0,88	-0,35	0,44	-0,72	-0,43	0,00		-0,95
NO	-1,88	-0,86	0,62		-0,50	0,07		-0,92
OECD	-2,92		1,04		-0,93			-2,42
RB	-2,67	-1,08	1,03	-0,72	-0,85		-0,05	-1,92
REG	-0,90	-0,34	0,36	-0,52	-0,36		0,07	-0,51
RGK	-2,00	-0,66	0,57		-0,81			
SB	-1,67	-0,53	0,57	-0,44	-0,74	-0,03		-0,96
SEB	-1,43	-1,13	0,35	-0,26	-0,52	0,00		-0,92
SHB	-1,55		0,75		-0,73	0,06		
SKR	-1,59	-0,21	0,48	-0,82	-0,76	0,00		-0,95
SN	-0,60		0,18					
UN	-0,99	-0,39	0,28		-0,68	0,00		
Medel	-1,56	-0,54	0,50	-0,57	-0,66	0,02	0,02	-1,17

Anm. Prognosinstituten är Arbetsförmedlingen (AF), Danske bank (DB), Ekonomistyrningsverket (ESV), EU-kommissionen (EU), Handels utredningsinstitut (HUI), Konjunkturinstitutet (KI), Landsorganisationen (LO), Nordea (NO), Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Riksbanken (RB), regeringen (REG), Riksgälden (RGK), Swedbank (SB), Skandinaviska enskilda banken (SEB), Handelsbanken (SHB), Sveriges kommuner och regioner (SKR), Svenskt näringsliv (SN) och Unionen (UN).

Variablerna är BNP-tillväxt (BNP), sysselsättningstillväxt (SYS), arbetslöshet i procent av arbetskraften (ARB), timlöneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (LÖN), inflation i konsumentprisindex med fast bostadsränta (KPIF), reporänta vid årets slut (REPO_S), reporänta årsgenomsnitt (REPO_Å), offentligfinansiellt sparande i procent av BNP (OFS).

Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med medelfel närmast noll för respektive variabel.

Endast de variabler som en prognosmakare publicerat prognoser för under både 2019 och 2020 inkluderas i utvärderingen. Extrapubliceringar och prognosuppdateringar är inkluderade, men lika sannolika scenarier är exkluderade. Handelsbanken, LO och OECD publicerar ibland bara prognoser för kalenderkorrigerad BNP-tillväxt; dessa prognoser har räknats om till prognoser för faktisk BNP-tillväxt.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 5 Medelabsolutfel för prognoser avseende 2020 publicerade under 2019 och 2020

Procentenheter

	BNP	SYS	ARB	LÖN	KPIF	REPO_S	REPO_Å	OFS
AF	2,85	1,57	1,13					
DB	2,86		0,78	0,51		0,13		3,05
ESV	3,38	1,30	1,31	0,77	0,80	0,14		2,98
EU	2,92	1,20	1,25					2,50
HUI	2,77		1,29		0,66	0,09		
KI	2,60	1,11	0,93	0,39	0,48	0,03	0,04	2,07
LO	2,66	1,18	0,72	0,72	0,50	0,00		1,83
NO	2,85	1,15	0,93		0,60	0,14		2,62
OECD	3,02		1,23		0,93			2,85
RB	3,40	1,38	1,19	0,76	0,88		0,05	3,01
REG	2,68	1,07	1,10	0,57	0,56		0,07	2,68
RGK	3,46	1,62	1,27		0,84			
SB	3,08	1,50	1,26	0,62	0,79	0,08		2,72
SEB	2,85	1,52	1,41	0,81	0,61	0,06		3,16
SHB	2,91		1,25		0,77	0,06		
SKR	2,67	0,50	1,03	0,82	0,76	0,25		2,10
SN	2,66		0,98					
UN	3,52	1,48	1,23		0,68	0,00		
Medel	2,95	1,28	1,13	0,66	0,70	0,09	0,05	2,63

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 4. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst medelabsolutfel för respektive variabel.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 6 Rotmedelkvadratfel för prognoser avseende 2020 publicerade under 2019 och 2020

Procentenheter

	BNP	SYS	ARB	LÖN	KPIF	REPO_S	REPO_Å	OFS
AF	3,16	1,75	1,26					
DB	3,43		0,87	0,58		0,23		3,27
ESV	3,62	1,44	1,49	0,90	0,98	0,25		3,21
EU	3,21	1,32	1,35					2,80
HUI	3,16		1,37		0,80	0,20		
KI	3,10	1,33	1,17	0,55	0,72	0,08	0,09	2,50
LO	3,10	1,36	0,98	0,87	0,72	0,00		2,32
NO	3,33	1,28	1,09		0,73	0,23		2,96
OECD	3,64		1,44		1,13			3,26
RB	3,70	1,50	1,35	0,86	1,04		0,11	3,17
REG	3,10	1,23	1,25	0,69	0,72		0,12	3,08
RGK	3,68	1,70	1,34		0,99			
SB	3,39	1,63	1,39	0,75	1,01	0,19		3,00
SEB	3,32	1,62	1,60	0,87	0,76	0,12		3,41
SHB	3,31		1,38		0,95	0,13		
SKR	3,12	0,56	1,15	0,93	0,98	0,35		2,34
SN	3,05		1,16					
UN	3,92	1,59	1,37		0,91	0,00		
Medel	3,35	1,41	1,28	0,78	0,89	0,16	0,11	2,94

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 4. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst rotmedelkvadratfel för respektive variabel.

Källa: Konjunkturinstitutet.

B.2 Prognoser för 2016–2020

Tabell 7 Medelfel och test för systematiska fel för prognoser för innevarande år, 2016–2020

	BNP		SY		ARB		LÖN		KPIF		REPO_S		REPO_Å		FSO	
	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde
AF	0,12	0,73	0,20	0,40	-0,11	0,48										
DB	0,17	0,46			-0,24	0,11					-0,00	0,89			0,74	0,13
ESV	-0,02	0,92	0,07	0,58	0,14	0,19	-0,28	0,02	0,03	0,50	-0,07	0,12			0,40	0,09
EU	0,17	0,59	0,34	0,15	-0,07	0,65									0,73	0,12
HUI	-0,23	0,20			-0,16	0,36					-0,02	0,51				
KI	0,05	0,77	0,11	0,22	0,02	0,75	-0,17	0,06	0,04	0,15	0,00	*	0,00	*	0,36	0,10
LO	0,09	0,79	0,27	0,19	0,03	0,70	-0,18	0,13	0,09	0,18						
NO	-0,21	0,38	0,04	0,80	0,08	0,45			0,01	0,81	0,01	0,76			0,55	0,16
OECD	-0,20	-			0,12	-									0,06	-
RB	-0,20	0,20	0,07	0,45	0,08	0,18	-0,22	0,03	-0,00	0,97			-0,00	0,88	0,31	0,19
REG	-0,10	0,76	0,07	0,67	0,03	0,81	-0,23	0,14	0,06	0,47			0,01	0,34	0,37	0,37
RGK	-0,10	0,73	0,18	0,35	0,00	1,00										
SB	-0,00	0,99	0,12	0,52	0,02	0,90	-0,23	0,07	-0,01	0,88	-0,08	0,11			0,47	0,22
SEB	-0,29	0,28	-0,04	0,67	0,04	0,80	-0,11	0,28	0,01	0,91	-0,07	0,06			0,29	0,33
SHB	-0,04	0,90			0,03	0,81			-0,05	0,52	-0,08	0,15				
SKR	-0,08	0,68	0,33	0,09	0,03	0,70	-0,27	0,08	0,03	0,51	-0,02	0,73			0,53	0,13
SN	0,37	0,43			-0,10	0,55										
UN	0,31	0,56	0,20	0,38	-0,15	0,42			0,01	0,85	-0,05	0,28				
Medel	-0,01		0,15		-0,01		-0,21		0,02		-0,04		0,00		0,44	

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 4. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst medelfel i absoluta termer för respektive variabel. Om antalet observationer har varit 10 eller fler har p-värden beräknats, vilka är baserade på autokorrelationsrobusta Newey-West-standardfel. Det redovisade p-värdet visar sannolikheten att få ett lika stort eller större medelfel, givet nollhypotesen att medelfelet är noll.

Alla prognosinstitut har inte publicerat prognoser på samtliga variabler under perioden. Endast de variabler som en prognosmakare publicerat prognoser för under 2015–2019 (nästkommande år) och 2016–2020 (innevarande år) inkluderas i utvärderingen. Extrapubliceringar och prognosuppdateringar är exkluderade och utvärderingen inkluderar enbart regelbundna publiceringar. Handelsbanken, LO och OECD publicerar ibland bara prognoser för kalender-korrigerad BNP-tillväxt; dessa prognoser har räknats om till prognoser för faktisk BNP-tillväxt.

* Konjunkturinstitutet har under perioden inte haft något prognosfel för reporäntan och p-värdet kan därmed inte beräknas.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 8 Medelfel och test för systematiska fel för prognoser för nästkommande år, 2016–2020

	BNP		SY		ARB		LÖN		KPIF		REPO_S		REPO_Å		FSO	
	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde	Medel	p-värde
AF	-1,09	0,23	-0,31	0,55	0,27	0,41										
DB	-0,62	0,42			-0,19	0,44					-0,10	0,35			0,26	0,75
ESV	-0,66	0,35	0,28	0,47	0,49	0,14	-0,75	0,02	-0,20	0,40	-0,48	0,02			0,06	0,93
EU	-0,62	0,33	0,06	0,86	0,14	0,62									0,25	0,75
HUI	-0,99	0,15			0,17	0,46					-0,29	0,07				
KI	-0,93	0,17	-0,03	0,94	0,38	0,18	-0,60	0,02	-0,15	0,50	-0,20	0,05	-0,04	0,25	-0,16	0,81
LO	-1,20	0,23	-0,11	0,81	0,36	0,34	-0,64	0,11	-0,20	0,46						
NO	-0,73	0,34	0,27	0,51	0,23	0,43			-0,10	0,63	-0,16	0,25			0,37	0,63
OECD	-1,06	0,28			0,43	0,35									-0,54	0,58
RB	-1,05	0,12	0,09	0,80	0,32	0,23	-0,72	0,01	-0,35	0,14			-0,11	0,03	-0,24	0,71
REG	-0,56	0,28	0,10	0,73	0,36	0,15	-0,67	0,10	-0,04	0,85			-0,10	0,13	0,09	0,88
RGK	-0,80	0,35	0,05	0,91	0,23	0,46										
SB	-1,01	0,16	-0,07	0,83	0,38	0,25	-0,76	0,02	-0,30	0,25	-0,34	0,04			0,10	0,88
SEB	-1,14	0,14	-0,20	0,56	0,55	0,10	-0,68	0,02	-0,07	0,74	-0,38	0,04			-0,19	0,80
SHB	-1,14	0,22			0,46	0,28			-0,42	0,18	-0,32	0,13				
SKR	-0,76	0,17	0,55	0,16	0,33	0,13	-0,71	0,05	-0,15	0,47	-0,50	0,04			0,26	0,67
SN	-1,01	0,29			0,27	0,47										
UN	-0,96	0,31	-0,24	0,59	0,25	0,47			-0,26	0,35	-0,16	0,14				
Medel	-0,91		0,03		0,30		-0,69		-0,20		-0,29		-0,08		0,02	

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 4. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst medelfel i absoluta termer för respektive variabel. Om antalet observationer har varit 10 eller fler har p-värden beräknats, vilka är baserade på autokorrelationsrobusta Newey-West-standardfel. Det redovisade p-värdet visar sannolikheten att få ett lika stort eller större medelfel, givet nollhypotesen att medelfelet är noll.

Alla prognosinstitut har inte publicerat prognoser på samtliga variabler under perioden. Endast de variabler som en prognosmakare publicerat prognoser för under 2015–2019 (nästkommande år) och 2016–2020 (innevarande år) inkluderas i utvärderingen. Extrapubliceringar och prognosuppdateringar är exkluderade och utvärderingen inkluderar enbart regelbundna publiceringar. Handelsbanken, LO och OECD publicerar ibland bara prognoser för kalenderkorrigerad BNP-tillväxt; dessa prognoser har räknats om till prognoser för faktisk BNP-tillväxt.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 9 Medelabsolutfel för prognoser avseende innevarande (I) och nästkommande (N) år, 2016–2020

	BNP		SY		ARB		LÖN		KPIF		REPO_S		REPO_Å		FSO		
	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	
AF	0,59	1,13	0,43	0,80	0,27	0,46											
DB	0,57	1,42			0,36	0,64					0,03	0,19			1,17	1,87	
ESV	0,57	1,29	0,41	1,00	0,26	0,61	0,28	0,75	0,12	0,51	0,07	0,48			0,70	1,73	
EU	0,46	0,94	0,45	0,65	0,23	0,54									0,82	1,45	
HUI	0,50	1,19			0,34	0,44					0,07	0,32					
KI	0,33	1,08	0,26	0,72	0,15	0,56	0,18	0,60	0,07	0,47	0,00	0,23	0,00	0,07	0,42	1,39	
LO	0,51	1,22	0,35	0,70	0,17	0,60	0,19	0,64	0,09	0,46							
NO	0,69	1,21	0,40	0,84	0,26	0,52			0,17	0,40	0,04	0,27			1,03	1,55	
OECD	0,23	1,16			0,19	0,66									0,43	1,58	
RB	0,50	1,14	0,31	0,83	0,17	0,52	0,23	0,72	0,12	0,52			0,02	0,13	0,69	1,42	
REG	0,76	0,89	0,40	0,53	0,32	0,49	0,25	0,67	0,18	0,35			0,02	0,14	0,91	1,33	
RGK	0,76	1,28	0,58	0,77	0,34	0,54											
SB	0,64	1,10	0,52	0,76	0,35	0,68	0,31	0,76	0,16	0,53	0,08	0,36			0,89	1,48	
SEB	0,80	1,31	0,32	0,74	0,41	0,62	0,27	0,68	0,14	0,45	0,07	0,40			0,85	1,52	
SHB	0,79	1,33			0,37	0,68			0,16	0,52	0,08	0,39					
SKR	0,39	0,85	0,36	0,75	0,18	0,36	0,27	0,71	0,10	0,39	0,08	0,50			0,61	1,17	
SN	0,59	1,09			0,26	0,54											
UN	0,71	1,12	0,42	0,68	0,27	0,57			0,08	0,39	0,05	0,16					
Medel	0,58	1,15	0,40	0,75	0,27	0,56	0,25	0,69	0,13	0,45	0,06	0,33	0,01	0,11	0,77	1,50	

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 4. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst medelabsolutfel för respektive variabel.

Alla prognosinstitut har inte publicerat prognoser på samtliga variabler under perioden. Endast de variabler som en prognosmakare publicerat prognoser för under 2015–2019 (nästkommande år) och 2016–2020 (innevarande år) inkluderas i utvärderingen. Extrapubliceringar och prognosuppdateringar är exkluderade och utvärderingen inkluderar enbart regelbundna publiceringar. Handelsbanken, LO och OECD publicerar ibland bara prognoser för kalenderkorrigerad BNP-tillväxt; dessa prognoser har räknats om till prognoser för faktisk BNP-tillväxt.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 10 Rotmedelkvadratfel för prognoser avseende innevarande (I) och nästkommande (N) år, 2016–2020

	BNP		SY		ARB		LÖN		KPIF		REPO_S		REPO_Å		FSO		
	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	I	N	
AF	0,94	1,85	0,70	1,05	0,47	0,69											
DB	0,93	2,11			0,45	0,73					0,09	0,28			1,58	2,21	
ESV	1,11	2,06	0,54	1,11	0,36	0,91	0,33	0,80	0,18	0,68	0,13	0,56			1,07	2,16	
EU	0,96	1,62	0,56	0,80	0,43	0,72									1,08	1,88	
HUI	0,89	1,87			0,67	0,62					0,15	0,45					
KI	0,64	1,87	0,32	0,92	0,21	0,77	0,26	0,63	0,12	0,59	0,00	0,26	0,00	0,09	0,69	1,84	
LO	0,84	2,03	0,50	0,98	0,20	0,81	0,26	0,73	0,14	0,58							
NO	1,31	1,90	0,57	1,01	0,38	0,72			0,26	0,51	0,09	0,38			1,62	1,86	
OECD	0,27	2,04			0,25	0,90									0,49	2,01	
RB	0,93	1,99	0,50	1,02	0,31	0,78	0,32	0,77	0,20	0,67			0,03	0,16	1,08	1,87	
REG	1,29	1,51	0,58	0,74	0,48	0,71	0,30	0,69	0,31	0,47			0,04	0,18	1,48	1,70	
RGK	1,45	2,00	0,87	0,97	0,57	0,75											
SB	1,20	1,95	0,77	0,96	0,51	0,90	0,38	0,79	0,27	0,70	0,14	0,43			1,45	1,89	
SEB	1,30	2,03	0,54	0,96	0,71	0,88	0,35	0,73	0,25	0,56	0,13	0,50			1,40	1,99	
SHB	1,42	2,15			0,51	0,96			0,29	0,70	0,14	0,44					
SKR	0,54	1,58	0,47	0,83	0,26	0,59	0,35	0,76	0,14	0,56	0,17	0,56			0,83	1,54	
SN	1,12	1,88			0,48	0,76											
UN	1,46	2,04	0,62	0,92	0,55	0,76			0,10	0,60	0,11	0,21					
Medel	1,03	1,92	0,58	0,94	0,43	0,78	0,32	0,74	0,21	0,60	0,12	0,41	0,02	0,14	1,16	1,90	

Anm. Prognosinstituten och variabeldefinitioner finns i tabell 4. Siffror med blå bakgrund anger det prognosinstitut med minst rotmedelkvadratfel för respektive variabel.

Alla prognosinstitut har inte publicerat prognoser på samtliga variabler under perioden. Endast de variabler som en prognosmakare publicerat prognoser för under 2015–2019 (nästkommande år) och 2016–2020 (innevarande år) inkluderas i utvärderingen. Extrapubliceringar och prognosuppdateringar är exkluderade och utvärderingen inkluderar enbart regelbundna publiceringar. Handelsbanken, LO och OECD publicerar ibland bara prognoser för kalenderkorrigerad BNP-tillväxt; dessa prognoser har räknats om till prognoser för faktisk BNP-tillväxt.

Källa: Konjunkturinstitutet.